

Тижневий огляд

**Війна рф проти України:
енергетичний вимір**

Підготовка даного аналітичного продукту стала можливою завдяки підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) у рамках проекту «Прозорість Енергетичного Сектору», який виконує ГО «ДІКСІ ГРУП». Інформація, викладена в цьому дослідженні, є виключною відповідальністю ГО «ДІКСІ ГРУП» і за жодних обставин не може розглядатися як така, що відображає позицію USAID чи Уряду США.

4-10 березня**Резюме**

- 6 березня через атаку БПЛА по підстанції ОСР у Хмельницькій області виникла пожежа, знеструмлено понад 14 000 споживачів.
- 9 березня ворог завдав удару БПЛА по підстанції 330 кВ у Запорізькій області, обладнання та персонал не постраждали, проте вже 10 березня після чергового удару зафіксовано пошкодження обладнання.
- Станом на 11 березня через бойові дії та технологічні порушення знеструмлено 386 населених пунктів.
- Рада керуючих МАГАТЕ підтримала резолюцію, яка закликає росію до термінового виведення всього несанкціонованого персоналу, включно з військовими, із ЗАЕС та до негайного повернення станції під повний контроль України.
- Свіже ядерне паливо Westinghouse доставлено до двох енергоблоків ХАЕС. Відтепер всі українські АЕС використовуватимуть американські тепловидільні збірки.
- 8 березня "Енергоатом" розпочав ремонтну кампанію, на 5 днів раніше запланованого терміну.
- Енергосистема працює з профіцитом потужності. Обсяг експорту зріс на 74% - до 76,5 тис. МВт-год, перевищивши імпорт у майже 16 разів. Індекс Base РДН знизився до 2 418,4 грн/МВт-год (-1,1%).
- Починаючи з 4 березня розпочались спільні аукціони між Україною та Словаччиною на платформі JAO.
- У березні розпочався активний імпорт газу з Угорщини, медіа вказують що ці обсяги проходять транзитом і транспортуються в Молдову.
- НКРЕКП надала роз'яснення щодо змін у Правилах роздрібного ринку електроенергії, які стосуються активних споживачів.

- У відповідь на запит Міненерго, Регулятор пропонує 925 дол./кВт як граничну ціну закупівлі послуги розвитку генеруючої потужності.
- Держпродспоживслужба може проводити позапланові перевірки за дотриманням вимог законодавства щодо регульованих цін, захисту прав споживачів та метрологічного нагляду у сфері житлово-комунальних послуг.
- “Укрнафта” отримала новий склад наглядової ради, до якої увійшли 3 незалежні члени (Тімоті Додсон, Іренеуш Фафара, Дункан Найтінгейл) та 2 представники від акціонера (Людмила Дараган, Роза Тапанова).
- У межах проєкту Power for Health медичні заклади у 20 областях України та Києві отримали 300 систем зберігання енергії для забезпечення лікарень резервним живленням.
- Уряд виділив додаткові 9,3 млрд грн для 13 регіонів на програму швидкої відбудови, зокрема на відновлення об’єктів критичної інфраструктури.

Вплив війни

Атаки

За [даними](#) "Укренерго", станом на 11 березня через бойові дії та технологічні порушення в Україні залишались знеструмленими 386 населених пунктів. Ворожі атаки та, відповідно, припинення електро- та газопостачання, мали місце:

Донецька область. [4 березня](#) через обстріли відключено лінію електропередачі 110 кВ. Загалом [знеструмлено](#) понад 10 800 споживачів у 20 населених пунктах, відключено від газопостачання майже 2 000 домогосподарств. [5 березня](#) через пошкодження лінії 110 кВ знеструмлено вугледобувне підприємство, шахтарі підняті на поверхню. Загалом за добу [відключено](#) понад 25 500 споживачів. [6 березня](#) знеструмлено щонайменше 5 населених пунктів; [7 березня](#) - близько 3 000 споживачів у 4 населених пунктах. [8 березня](#) внаслідок обстрілу сталася пожежа в адміністративно-побутовому комплексі шахти, без постраждалих. Загалом 8 березня знеструмлено 12 700 споживачів у 3 населених пунктах; [9 березня](#) - 5 600 споживачів; [10 березня](#) - 4 002 споживача у 2 населених пунктах.

Харківська область. [7 березня](#) в одному з населених пунктів пошкоджено будівлю місцевого ОСР, працівники не постраждали. Також є пошкодження мереж у двох населених пунктах. [10 березня](#) пошкоджено газорозподільні мережі, відключено від газопостачання 617 споживачів. [10 березня](#) відключалася повітряна лінія, що призвело до знеструмлення підстанції 110 кВ та населеного пункту.

Дніпропетровська область. [4 березня](#) знеструмлено 10 200 абонентів. [5 березня](#) відключено 270 абонентів; [пошкоджено](#) газопровід у місті Нікополь з відключенням споживачів. [9 березня](#) через пошкодження розподільного підземного газопроводу без постачання газу залишилось майже 120 абонентів у Покровському районі. [10 березня](#) зафіксовано пошкодження підстанції зі знеструмленням споживачів.

Херсонська область. [8 березня](#) знеструмлено 67 споживачів у місті Херсон; [10 березня](#) - 336 споживачів у 2 населених пунктах.

Запорізька область. [5 березня](#) внаслідок обстрілів прифронтових населених пунктів порушено електропостачання понад 2 000 абонентів. [7 березня](#) після артилерійського обстрілу відключено лінію 35 кВ у Запорізькому районі, внаслідок чого знеструмлено підстанції і повітряні лінії, пошкоджено дроти. [9 березня](#) ворог завдав удару БПЛА по підстанції 330 кВ, обладнання та персонал не постраждали.

[10 березня](#) після чергового удару по підстанції "Укренерго" зафіксовано пошкодження обладнання.

Миколаївська область. [10 березня](#) внаслідок атаки БПЛА пошкоджено ЛЕП, знеструмлено 2 населені пункти. У місті Миколаїв через пошкодження кабельних ліній зафіксовано відключення споживачів.

Сумська область. [4 березня](#) внаслідок вибухової хвилі від авіаудару відключено обладнання на газорозподільній мережі у Шосткинському районі, без газопостачання 80 абонентів. Також [знеструмлено](#) 240 абонентів у 4 населених пунктах. [7 березня](#) уламком БПЛА пошкоджено ввідний газопровід низького тиску у місті Суми, від постачання газу відключено 200 споживачів. [8 березня](#) пошкоджено підземний газопровід низького тиску у Сумському районі, газопостачання припинено 24 абонентам. [10 березня](#) відключено 331 споживач в одному з населених пунктів.

Чернігівська область. [5 березня](#) відключено повітряну лінію та 370 побутових споживачів у 6 населених пунктах; [8 березня](#) - ЛЕП та майже 100 споживачів.

Хмельницька область. [6 березня](#) через атаку БПЛА по підстанції місцевого ОСР виникла пожежа, внаслідок чого відключено повітряні лінії електропередачі та знеструмлено понад 14 000 споживачів у 30 населених пунктах.

Ядерна та радіаційна безпека

[Експерти](#) МАГАТЕ, які перебувають на майданчику окупованої Запорізької АЕС, продовжували чути вибухи та інші ознаки військової активності неподалік від об'єкта. Повідомляється про можливе використання важкого озброєння поблизу станції. ЗАЕС залишається залежною від єдиної діючої лінії електропередач 750 кВ, відновлення лінії 330 кВ займе ще щонайменше тиждень.

Рада керуючих МАГАТЕ більшістю голосів [підтримала](#) розроблений Україною проєкт резолюції щодо ядерної безпеки, захищеності та гарантій в Україні. Документ, зокрема, закликає росію до термінового виведення всього несанкціонованого персоналу, включно з військовими, із ЗАЕС та до негайного повернення станції під повний контроль компетентних органів України відповідно до існуючої ліцензії, виданої Державною інспекцією ядерного регулювання України. Це необхідно для забезпечення її безпечної та надійної експлуатації.

[Свіже](#) ядерне паливо Westinghouse для двох енергоблоків ХАЕС з реакторами ВВЕР-1000 завантажено на майданчик станції. Відтепер всі українські атомні електростанції використовуватимуть американські тепловидільні збірки.

Контрзаходи

Завдяки співпраці Мінцифри та МОЗ з донорами медичні заклади у 20 областях України та Києві [отримали](#) 300 систем зберігання енергії для забезпечення лікарень резервним живленням. Зазначається, що системи зберігання енергії тримають заряд 12-14 годин, мають високу автономність і забезпечують стійке живлення під час відключень електрики. Загалом цього року Україна отримає 2 тисячі систем зберігання енергії в межах проєкту Power for Health від американської благодійної організації Direct Relief, у т.ч. пристрої розподіляють і для об'єктів критичної інфраструктури.

5 березня під час засідання Уряду прем'єрміністр Денис Шмигаль [зазначив](#) про виділення додаткових 9,3 млрд грн для 13 регіонів на програму швидкої відбудови, зокрема на відновлення об'єктів критичної інфраструктури.

8 березня Кабінет Міністрів [затвердив](#) текст Меморандуму про взаєморозуміння між Україною та Європейським Союзом щодо перехідного фінансування в рамках програми Ukraine Facility, а також відповідну кредитну угоду. Підписання Меморандуму дозволить Україні вже у березні 2024 року залучити 4,5 млрд євро для підтримки макрофінансової стабільності. Наступні 1,5 млрд євро Україна зможе отримати у квітні 2024 року.

Пульс ринків

► Електроенергетика

Робота енергосистеми

Відповідно до повідомлень ["Укренерго"](#) та [Міненерго](#), забезпечення потреб споживачів протягом тижня покривалось власним виробництвом електроенергії та імпортом зі Словаччини, Румунії, Угорщини, Молдови та Польщі. Через сприятливі погодні умови і відповідно активне виробництво електроенергії СЕС у денні години в ОЕС України у деякі дні спостерігався профіцит. Для збалансування енергосистеми залучалася аварійна допомога (4 березня з 13:00 до 16:00 у вигляді термінового продажу Польщі електроенергії загальним обсягом 246 МВт·год) та обмеження генерації з ВДЕ (9 березня обсягом 1 298 МВт·год, 10 березня - 2 226 МВт·год).

Крім того, кілька енергоблоків АЕС переведено на роботу на [зниженій](#) потужності; "Енергоатом" розпочав ремонтну кампанію 8 березня, на 5 днів раніше запланованого терміну. Це дозволить швидше підготувати атомні енергоблоки до ОЗП 2024/2025 рр., оптимізувати графіки ремонтних і профілактичних робіт, включаючи перезавантаження палива.

5 березня міністр енергетики Герман Галущенко [повідомив](#), що енергосистема працює з профіцитом потужності, тому Україна зацікавлена у нарощуванні експорту електроенергії до країн ЄС. Галущенко також подякував ENTSO-E за рішення збільшити можливості експорту до 550 МВт і висловив сподівання, що пропускна спроможність буде зростати і надалі.

В свою чергу, 9 березня заступниця міністра енергетики Світлана Гринчук [зазначила](#), що Україна нарощує обсяги експорту електроенергії, у лютому сусіднім країнам було продано 64 тис. МВт·год, а за 6 днів березня – 57 тис. МВт·год. За словами Гринчук, це стало можливим завдяки масштабній ремонтній кампанії на об'єктах енергетики, під час якої до енергосистеми було додано 3 ГВт генеруючих потужностей.

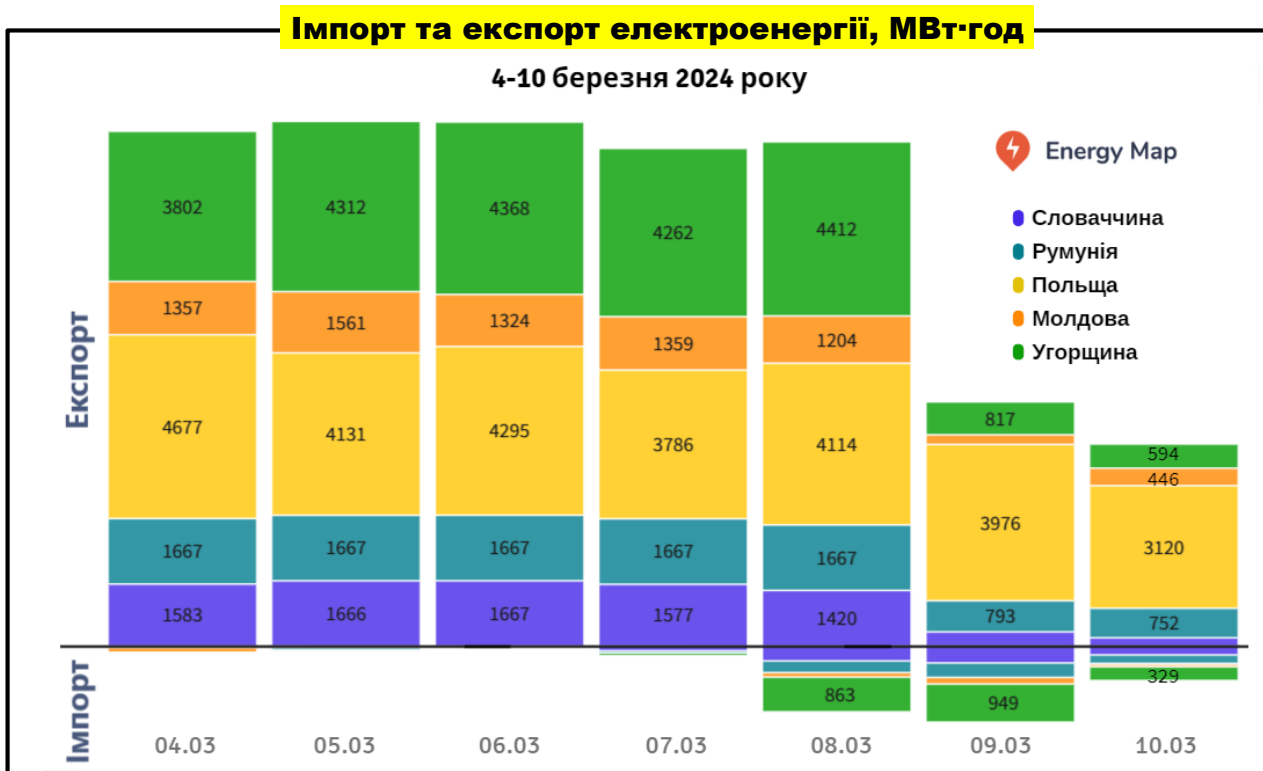
Через **технологічні порушення 4 березня** знеструмлено 1 600 абонентів у Запорізькій області та 1 500 - у Чернігівській. **6 березня** відключалась підстанція 330 кВ на Одещині без знеструмлення споживачів. **7 березня** знеструмлено майже 600 споживачів у 7 населених пунктах Запорізької області, 442 споживачі у 5 населених пунктах Сумської області та понад 200 абонентів Кіровоградської області. **8 березня** через пожежу на трансформаторі однієї з підстанцій відключено понад 3 000 споживачів в Одеській області; також знеструмлено 2 229 споживачів на Дніпропетровщині, 632 - Сумщині та 188 - Кіровоградщині. **9 березня** на Одеській ТЕЦ відключалось обладнання, що призвело до короткострокового знеструмлення побутових споживачів міста Одеса та місцевої інфраструктури. На Львівщині на підстанції 330 кВ через пошкодження відключалось обладнання. На Дніпропетровщині під час оперативних перемикань відключалась повітряна лінія 330 кВ. На Харківщині та Кіровоградщині через пошкодження в мережах

короткостроково відключались високовольтні лінії 330 кВ. 10 березня знеструмлено 4 100 точок обліку у Запорізькій області, 1 800 - Кіровоградській та 49 - Сумській.

За даними [НКРЕКП](#) та [ENTSO-E](#), протягом тижня комерційні експорт та імпорт електроенергії здійснювались з 5 країнами (Польща, Угорщина, Румунія, Словаччина та Молдова). Обсяг експорту зріс на 74% до 76,5 тис. МВт·год; обсяг імпорту впав на 39% - до 4,9 тис. МВт·год. Таким чином, тижневі обсяги експорту перевищили імпорт у майже 16 разів. Починаючи з 4 березня розпочались [спільні аукціони](#) між Україною та Словаччиною на платформі JAO.

Комерційний експорт до Польщі [склав](#) 28,1 тис. МВт·год (+111%), потужність коливалась від 130 до 212 МВт. Поставки до Угорщини склали 22,6 тис. МВт·год (+182%), діапазон потужності - 30-220 МВт. Поставки до Румунії склали 9,9 тис. МВт·год (-4%), діапазон потужності - від 29 до 82 МВт. Експорт до Словаччини склав 8,5 тис. МВт·год (+111%) потужністю 20-82 МВт в окремі години. До Молдови загалом було поставлено 7,5 тис. МВт·год (-10%), діапазон потужності - 5-130 МВт.

Комерційний імпорт з Угорщини здійснювався протягом 7-10 березня в обсязі 2,2 тис. МВт·год (+11%), потужність в окремі години коливалась від 8 до 228 МВт. Імпорт зі Словаччини склав 1,2 тис. МВт·год (-52%), потужність коливалась від 1 до 91 МВт. Поставки електроенергії з Румунії склали 1 тис. МВт·год (-57%), потужність трималася у діапазоні 7-91 МВт. Імпорт з Молдови здійснювався 4, 6, 8-10 березня в обсязі 0,5 тис. МВт·год (-47%), діапазон потужності - від 4 до 62 МВт. Імпорт з Польщі здійснювався лише 10 березня з 16:00 до 20:00 рівним графіком по 5 МВт, загальний обсяг - 20 МВт (-94%).

Джерело: [EnergyMap](#)

Доступ до пропускнув спроможності для експорту за напрямом "Україна-Польща" викупували 1-2 компанії, гранична ціна встановлювалась в усі дні, крім 5 та 10 березня, у розмірі 0,6-2 євро/МВт·год; сукупний дохід склав 4,4 тис. євро, дохід "Укренерго"- близько 90 тис. грн. За доступ до перетину "Україна-Угорщина" змагалися 2-4 компанії, доступ розподілено між 1-2, гранична ціна встановлювалась у розмірі від 0,05 до 14,37 євро/МВт·год; загальний дохід - 72,5 тис. євро, дохід українського ОСП - близько 1,5 млн грн. Перетин із Румунією викупували 2 компанії: "Укргідроенерго" та "ДТЕК Західенерго", гранична ціна встановлювалась у

розмірі від 0,43 до 6 євро/МВт·год; сукупний дохід - 30,8 тис. євро, дохід "Укренерго" - близько 640 тис. грн. За доступ до пропускної спроможності за напрямком "Україна-Словаччина" змагались 2-4 компанії, доступ розподілявся між 2-3. Гранична встановлювалась в усі дні, крім 5 та 9 березня, у розмірі 0,05-9,41 євро/МВт·год, загальний дохід - 14,7 тис. євро, дохід українського ОСП - близько 309 тис. грн. Доступ до пропускної спроможності за напрямком "Україна-Молдова" купували 2-5 компаній, зокрема "Укргідроенерго", "СіПіджі Енерджі", "Синапс Електрик" та інші. Гранична ціна встановлювалась у розмірі 0,01-5,02 євро/МВт·год, сукупний дохід - 7,4 тис. євро, дохід "Укренерго" - близько 153 тис. грн.

За доступ до пропускної спроможності для імпорту за напрямом "Угорщина-Україна" 5-10 березня змагались 2-3 компанії, доступ розподілявся між 2. Гранична ціна встановлювалась в окремі дні у розмірі від 0,01 до 10,39 євро/МВт·год; загальний дохід - 3,4 тис. євро, дохід "Укренерго" склав близько 70 тис. грн. За доступ до перетину "Словаччина-Україна" змагались 6-10 компаній, потужність було розподілено між 2-10 компаніями. Гранична ціна встановлювалась на рівні 0,01-5,01 євро/МВт·год; сукупний дохід - 2,8 тис. євро, дохід "Укренерго" - близько 59 тис. грн. Перетин із Румунією викупували від 5 до 8 компаній, зокрема "СіПіджі Енерджі", "Синапс Електрик", "Енерджі Екскейнж Солюшнс" та інші. Гранична ціна встановлювалась в усі дні, крім 7 березня, та варіювала від 0,1 до 19 євро/МВт·год; сукупний дохід - 5,4 тис. євро, дохід українського ОСП - близько 113 тис. грн. Доступ до напрямку "Молдова-Україна" викупували 3-6 компаній, найбільші обсяги розподілено між "Синапс Електрик", "СіПіджі Енерджі" та "Енерго Ресурс Рі Груп". Гранична ціна встановлювалась 9-10 березня у розмірі від 0,01 до 10 євро/МВт·год, загальний дохід - 0,7 тис. євро, дохід "Укренерго" - близько 14 тис. грн. За перетином "Польща-Україна" 4-6 та 10 березня потужність розподілялася між 1-2 компаніями, гранична ціна не встановлювалась.

Функціонування ринку

Ринок двосторонніх договорів (РДД): Після активізації попереднього тижня динаміка торгівлі на "Українській енергетичній біржі" ("УЕБ") знизилась. Упродовж 4-10 березня на "УЕБ" було проведено 25 аукціонів з купівлі/продажу електроенергії (7 у комерційних та 18 у спеціалізованих секціях). Серед ініціаторів торгів були компанії групи ДТЕК, "Укргідроенерго", "Енергоатом-Треїдинг", "Донбасенерго", "Центренерго", "Гарантований покупець", "Євро-реконструкція", "Черкаське хімволокно", "Кременчуцька ТЕЦ", постачальники універсальних послуг, оператори систем розподілу та інші. Загалом на "УЕБ" було реалізовано 1 995 тис. МВт·год з постачанням у березні, що на 37% менше порівняно з попереднім тижнем. Місячний індекс Base РДД на березень залишився на рівні 2 409 грн/МВт·год.

Зокрема, Компанії "ДТЕК Курахівська ТЕС", "ДТЕК Дніпроенерго" та "ДТЕК Західенерго" реалізували 1 273,1 тис. МВт·год блочних позицій за цінами в діапазоні 1 465 – 2 242,33 грн/МВт·год. "Укргідроенерго" реалізувала 151,6 тис. МВт·год базового навантаження за цінами 2 102 – 2 207,76 грн/МВт·год та 8,6 тис. МВт·год блочних позицій (24-7) за цінами 1 634,17 – 1 693,75 грн/МВт·год. "Енергоатом-Треїдинг" реалізував 150,9 тис. МВт·год базового навантаження за середньозваженою ціною 2 155,92 грн/МВт·год. "Донбасенерго" продала 125,8 МВт·год за середньозваженою ціною 2 126,4 грн/МВт·год. "Центренерго" продала 109,2 тис. МВт·год базового навантаження за середньозваженою ціною 2 150,85 грн/МВт·год. "Гарантований покупець" за результатами торгів реалізував 50,4 МВт·год блочних позицій за цінами в діапазоні 1 130,07 – 1 622,73 грн/МВт·год. Крім того, у спеціалізованій секції компанія "Євро-реконструкція" реалізувала 31,6 МВт·год базового навантаження за середньозваженою ціною 2 120 грн/МВт·год. У

комерційних секціях компанії здійснювали купівлю/продаж електроенергії навантаженням індивідуального профілю.

Ринок "на добу наперед" (РДН): За даними сервісу [Energy Map](#), впродовж 4-10 березня ціни на РДН в цілому демонстрували [волатильність](#): відхилення погодинних цін від прайс-кепів варіювало у діапазоні від 30% до 89,7% і в середньому становило 53,2%. Кількість випадків істотних цінових відхилень (50% і більше) від верхніх прайс-кепів незначно знизилася і спостерігалася у 53,6% розрахункових періодів (годин тижня). При цьому, не було зафіксовано годин, коли ціни перебували впритул (із відхиленням менше 1%) або на рівні прайс-кепів.

Середньогодинна ціна електроенергії за тиждень (індекс Base РДН) продовжила спадний тренд, незначно знизившись до 2 418,4 грн/МВт·год (-1,1%), тоді як середньозважена добова ціна [варіювала](#) у діапазоні 2 135,6 - 2 775,4 грн/МВт·год. При цьому, співвідношення між добовими індексами Base РДН на ринках країн Східної Європи (Польщі, Угорщини, Румунії, Словаччини) та України знизилось і [коливалось](#) у межах 0,77-1,5.

Сумарний обсяг реалізації електроенергії на РДН України незначно [зріс](#) до 462 тис. МВт·год (+3% до попереднього тижня). Щоденний обсяг торгівлі варіював у діапазоні 62,2-70,3 тис. МВт·год. РДН залишався профіцитним: співвідношення між сумарним добовим обсягом заявок на продаж та купівлю електроенергії коливалось у межах 1,44-1,96. При цьому за тиждень сумарна пропозиція скоротилася на 9,2% - до 759,7 тис. МВт·год, тоді як попит зріс на 3,5% - до 465,2 тис. МВт·год. При цьому, дефіцитних годин не спостерігалось. У структурі купівлі [переважали](#) постачальники (87,9-91,3%), частка операторів мереж становила 8,7-12%, решта (0,09-0,12%) належала виробникам.

Політика та регулювання

5 березня Регулятор [оприлюднив](#) проєкт постанови "Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП", у якому серед передбачено зміни до Порядку купівлі гарантованим покупцем електроенергії, виробленої з альтернативних джерел, затвердження Типового договору про надання послуг із забезпечення збільшення частки виробництва електроенергії з альтернативних джерел для гарантованого покупця та постачальника універсальних послуг та інші зміни.

8 березня НКРЕКП внесла [зміни](#) до Методики визначення істотного коливання цін та встановлення граничних цін на РДН, ВДР та БР. Зокрема, тепер інформація про значущі зміни цін на вказаних ринкових сегментах може бути надана Регулятору лише від оператора ринку або адміністратора розрахунків, раніше цю інформацію надавали обидва суб'єкти. Повідомлення про істотні зміни цін може також містити інформацію лише щодо сегментів РДН, ВДР та/або БР, раніше мало включати в себе всі ринкові сегменти.

Також НКРЕКП надала [роз'яснення](#) щодо змін у Правилах роздрібного ринку електроенергії, які стосуються активних споживачів. Надані роз'яснення стосуються укладання договорів, підтвердження статусу активного споживача, розрахунку вартості купованої електроенергії у споживача, порядку оплати, обліку, необхідність отримання ліцензій, та інших питань, що виникають в учасників ринку електроенергії.

Міністерство енергетики України звернулося до НКРЕКП із запитом щодо визначення граничної ціни закупівлі послуги розвитку генеруючої потужності. Запит надійшов відповідно до статті 29 Закону "Про ринок електричної енергії" та Порядку проведення конкурсу на будівництво генеруючої потужності та виконання заходів з

управління попитом. Згідно зі [звітом](#) LAZARD, капітальні витрати за технологією Gas Reaking становлять 700-1150 дол. США за 1 кВт потужності. 8 березня Регулятор [оприлюднив](#) середнє значення цього діапазону (925 дол./кВт) як пропозицію для граничної ціни та запросив зацікавлених осіб надати коментарі чи пропозиції щодо ціни із відповідним обґрунтуванням технічних характеристик генеруючих потужностей.

► Газ

Робота ГТС

Обсяг транзиту газу через територію України 3-9 березня коливався у межах 41,9-43 млн куб. м на добу, тобто лише 38-39% від обсягів, передбачених контрактом із "Газпромом" (109 млн куб. м). Середньодобовий транзит у звітному тижні становив 42,3 млн куб. м (майже відповідає показнику попереднього тижня).

Разом з тим, продовжувався експорт газу з України. В умовах заборони на експорт ресурсу українського видобутку, мова йде про відібраний із сховищ газ нерезидентів, які раніше закачали його для зберігання у режимі "митного складу". Обсяг такого експорту 3-9 березня становив 7,5 млн куб. м (-50% до попереднього тижня), які були транспортовані через точку з'єднання з Польщею "Дроздовичі".

Водночас, із березня розпочався активний фізичний імпорт газу з Угорщини: за звітний тиждень він становив 40 млн куб. м (+50% у порівнянні з попереднім тижнем). Ймовірно цей імпорт або його частина проходять через Україну транзитом і транспортуються в Молдову. Зокрема, про це [повідомляють](#) галузеві медіа.

Комерційний експорт газу через віртуальну точку з'єднання з Польщею становив 6,8 млн куб. м (близький до фізичних обсягів). Також ймовірно частина обсягів, які йдуть на вихід з ГТС до Молдови, є транспортуванням газу, який раніше зберігався іноземними компаніями в українських ПСГ. Таке припущення пов'язано з тим, що обсяги газу, який транспортувався на вихід з ГТС в режимі "митного складу", значно перевищують показники комерційного експорту до Польщі та становлять 23,5 млн куб. м (-55%).

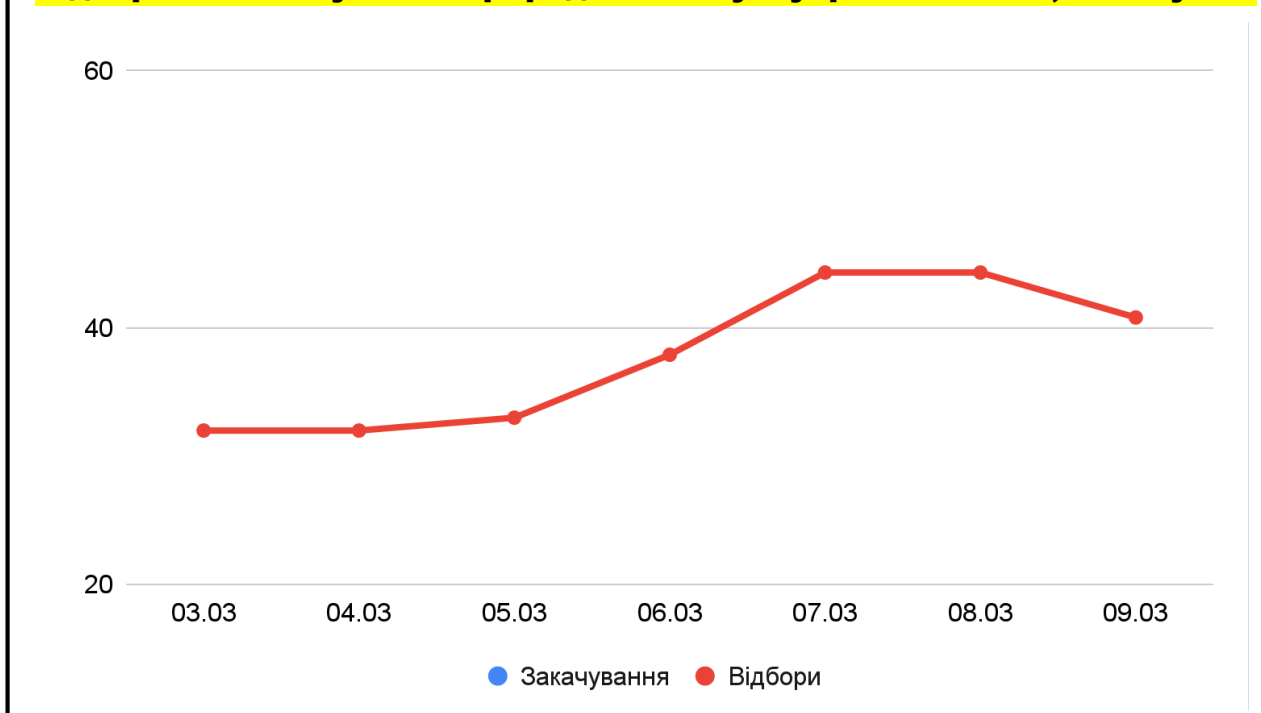
Комерційні потоки на вхід в українську ГТС з Угорщини відповідали фізичним показникам (40 млн куб. м). З них 15,6 млн куб. м. були протранспортовані в режимі "шорт-хол" (послуга оператора, що дозволяє отримувати знижку на транспортування між визначеними міждержавними точками входу та виходу), 9,9 млн куб. м - в режимі "митного складу".

Підземні сховища газу

За [даними](#) платформи AGSI, станом на 9 березня в українських ПСГ зберігалось 4,03 млрд куб. м газу, або 13,32% (-0,86% у порівнянні із 2 березня) від сукупного робочого обсягу (без урахування 4,662 млрд куб. м газу "довгострокового зберігання"). Відбір газу зі сховищ за звітний тиждень сумарно становив 264 млн куб. м. Середньодобовий обсяг відборів становив 37,7 млн куб. м (-3%).

Відбори та закачування природного газу в українські ПСГ, млн куб. м

Джерело: [AGSI](#) (всі показники отримані розрахунковим шляхом через ділення первинних показників у МВт·год на коефіцієнт переведення 10,595 кВт·год/куб. м).

Функціонування ринку

На "Українській енергетичній біржі" протягом [торгових сесій 4-8 березня](#) заявки на купівлю-продаж газу подавали 3 компанії (2 продавці та 2 покупці, компанія "Крафт Енерджі" подавала заявки як покупець, так і як продавець). У звітному тижні на "УЕБ" було подано заявок на купівлю-продаж газу обсягом 213,7 млн куб. м (+14% в порівнянні з попереднім тижнем) сукупною стартовою вартістю 2,39 млрд грн (+13%). Середньозважена стартова ціна всіх заявок - 11,20 грн за куб. м (без ПДВ) (-0,8%).

У звітному тижні було закуплено 20,5 млн куб. м газу (-60%) за середньозваженою ціною 11,20 грн за куб. м (без ПДВ) (-0,3%). 55% ресурсу було продано ПАТ "Укрнафта", 44% - куплено ТОВ "Оператор ГТС України", 1% - куплено ГПК "Нафтогаз Трейдинг".

71% обсягів газу реалізовано у віртуальній торговій точці (передача в ГТС), 29% - з передачею у сховищах. 56% збуто з поставкою в березні, 44% - в квітні 2024 року.

Політика та регулювання

Кабінет Міністрів [ухвалив](#) зміни до постанови "Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану", якими передбачається, що Державна служба з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів може проводити позапланові перевірки за дотриманням компаніями вимог законодавства щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін, захисту прав споживачів та метрологічного нагляду у сфері надання житлово-комунальних послуг. Також зміни відновлюють здійснення заходів державного ринкового нагляду щодо низьковольтного електричного обладнання в частині його відповідності вимогам відповідного Технічного регламенту.

НКРЕКП оприлюднила [проект](#) Плану розвитку газотранспортної системи на 2024-2033 роки. Загальний обсяг інвестицій на 10 років дорівнює 43,76 млрд грн, з них на перший рік планується виділити 812,9 млн грн (менше 2% від сукупного плану на 10 років).

Регулятор також планує внести зміни до Методики визначення розмірів нормативних та виробничо-технологічних втрат/витрат природного газу при здійсненні розподілу природного газу, за якими при визначенні обсягу втрат/витрат враховується також обладнання оператора ГРМ, передані в експлуатацію на підставі відповідного договору (і не обов'язково передані йому на баланс).

Інше

“Укргазвидобування” [запустила](#) ще одну свердловину з добовим дебітом 400 тис куб. м, вже четверту за поточний рік.

Офіс Генерального прокурора [повідомив](#) про затримання правоохоронцями двох експосадовців оператора газорозподільних мереж “Харківгаз”, які передавали ворогу інформацію про газові мережі на Харківщині для нанесення ракетних ударів. Затримані пішли на співпрацю з ворогом: під час окупації міста Вовчанськ один з них очолив окупаційне підприємство “Газовая служба”, а другий обійняв посаду “головного інженера”. Підозрювані налагодили діяльність квазіпідприємства та передали представникам рф карти газових мереж Харківської області. Ці дані допомагали агресору коригувати обстріли з метою завдання найбільшої шкоди. Також окупанти “враховували” картографічні відомості для облаштування інженерних загороджень та мінних полів для стримування контрнаступальних операцій ЗСУ.

► **Нафта та моторні палива**

Акціонери ПАТ “Укрнафта” [призначили](#) новий склад наглядової ради, до якої увійшли 3 незалежні члени (Тімоті Додсон, Іренеуш Фафара, Дункан Найтінгейл) та 2 представники від акціонера (Людмила Дараган, Роза Тапанова).

Галузеві медіа [повідомляють](#) про скорочення імпорту в Україну бензинів та дизелю. У лютому 2024 р. середньодобовий імпорт дизельного пального зменшився на 3%, до 15 100 т. Ситуація з постачанням бензину схожа: минулого місяця середньодобовий імпорт зменшився на 20%, до 2 400 т, а вже у березні суттєво знизився і становив 1 160 т. Серед причин падіння - зменшення попиту всередині України та складна ситуація на українсько-польському кордоні, яка призвела до скорочення надходжень з Польщі та країн Балтії. Як [повідомляє](#) Державна прикордонна служба, станом на 7 березня в чергах на 6 пунктах пропуску між Україною та Польщею знаходяться 2 300 вантажівок. Найбільша черга спостерігається в пунктах пропуску “Краковець” і “Ягодин”.

Міністерство фінансів у відповідь на запит медіа [повідомило](#) про плани приведення акцизного податку на пальне у відповідність до мінімальних стандартів ЄС. Так, мінімальні ставки акцизу згідно з Директивою 2003/96/ЄС становлять: для бензину - 359 євро за 1000 літрів; для дизельного пального - 330 євро за 1000 літрів; для скрапленого газу - 125 євро за 1000 літрів. Також у міністерстві пропонують запровадити щомісячну сплату авансових внесків із податку на прибуток підприємствами, що здійснюють роздрібну торгівлю паливом. Очікується, що до кінця першого кварталу 2024 року відповідні законопроекти буде подано на розгляд Кабінету Міністрів і згодом їх розгляне Верховна Рада.

Міжнародна співпраця

Державний департамент США та Німецький фонд Маршалла (GMF) оголосили про створення "Партнерства міст України для сталого розвитку міст" (UCP) – нового державно-приватного партнерства, покликаного допомогти українцям перепланувати і відбудувати сталі, інклюзивні та життєздатні міста. В Держдепі США зазначають, що співпрацюватимуть із GMF з метою залучення зацікавлених сторін, технічних експертів та фінансових партнерів до зусиль у рамках проекту "Партнерство міст України", залучаючи бізнес і приватний сектор, неурядові організації та фонди. Планується, що про ініціативу, задуману як трирічну, буде повідомлено на червневій Конференції з відновлення України в Берліні.

Міністр енергетики України Герман Галущенко в онлайн-режимі взяв участь у засіданні Ради ЄС з питань транспорту, телекомунікацій та енергетики. Засідання відбулося за участі представників країн-членів Європейського Союзу, а також єврокомісара з питань енергетики Кадрі Сімсон. Враховуючи важливість забезпечення ядерної та радіаційної безпеки, Герман Галущенко закликав колег до посилення санкцій проти країни-агресора, зокрема у сфері атомної енергетики.

У Міністерстві енергетики України відбулася зустріч з делегацією Фінляндії на чолі з міністром клімату та навколишнього середовища країни Каєм Мюккяненом за участі Надзвичайного і Повноважного Посла Фінляндії в Україні Яакко Лехтовірта, заступників міністра Світлани Гринчук, Ярослава Демченкова, а також представників фінських та українських енергетичних компаній. Очільник міністерства клімату та навколишнього середовища Фінляндії зауважив, що його країна продовжуватиме підтримувати Україну і зацікавлена не тільки у розвитку, а і в поглибленні співпраці в енергетиці. Зокрема, уряд Фінляндії планує напрацювати програму гарантій для бізнесу, який інвестуватиме в український енергосектор. Особливу увагу сторони приділили співробітництву в атомній галузі, також акцентувалося на потребі координації співпраці і посилення міжнародних зусиль для усунення росії з ринків ядерного палива. Сторони обговорили і поглиблення співпраці для посилення стійкості української енергосистеми у напрямках розвитку відновлюваної енергетики, модернізації та відновлення мереж, а також децентралізації і розвитку розподіленої генерації.

Джерела:

Звіт підготовлено на основі ретельно перевірених та проаналізованих повідомлень з понад 100 офіційних першоджерел: міністерств, державних агентств, операторів мереж та енергетичних компаній. Інформація збиралась з офіційних веб-сайтів та сторінок у соцмережах, в окремих випадках - також повідомлень у медіа. Щодо підписки, коментарів та інших питань просимо писати на author@dixigroup.org

ПІДТРИМАТИ УКРАЇНСЬКИЙ ЕНЕРГОСЕКТОР

Україні терміново потрібне енергетичне обладнання для аварійного відновлення. У списку потреб - понад 12 тис. найменувань. Якщо ваша компанія, асоціація чи країна готові допомогти, [зв'яжіться із Групою підтримки України Секретаріату Енергетичного Співтовариства.](#)

[Сторінка Енергетичного Співтовариства](#)

ПІДТРИМАТИ УКРАЇНСЬКУ АРМІЮ

Щоб фінансово підтримати Збройні Сили України, перейдіть за [посиланням](#) (спеціальний рахунок Національного Банку України).